

Izhaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Cene številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sečani, Nabrežini, Novemestu itd.
Plače za naročbo sprejema uprava lista „Edinost“, u. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
— Oglasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbo brez dopolne naročnine se uprava ne oziroma. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rekopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo list.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Laminirani konosorij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konosorij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštne-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Rusi prekoračili reko Hunho ter napadli japonske pozicije.

TOKIO 11. (Reuterjev biro.) Tukaj se govori, da so Rusi prekoračili reko Hunho ter z vso silo napadli japonske pozicije. Znatne japonske vojne sile marširajo proti severu. Pričakovati je obsega boja.

Izpred Port Arturja.

LONDON 11. »Reuterjev biro« poroča iz Petrograda: Od ruske strani se izjavlja, da ni bilo od zadnjega velikega naskoka pred Port Arturjem nobenega znatnega boja več. V noči od 10. t. m. s. se baje japonske čete izkrcale v zalivu Takhe, odkoder so se Rusi pred premočjo sovražnika umaknili. — Naslednjega dne je baje rusko topništvo prepodilo Japonce ter jim razbilo en top. Sedaj obstreljavajo Japonci mesto vsak dan po tri do štiri ure. Lest »Novi kraj« izhaja zopet kakor poprej.

OKU 11. (Reuterjev biro.) Japonci, ki so včeraj zapustili Daljni, poročajo, da so dne 9. t. m. napadli Japonci neko manj v. zna. pozicijo na Ičansk hribih, do koder so se pripeljali v dolinih po nasipnih rovih, ki so vsled deževja napolnjeni z vodo. Rusi so se le malo ustavljali. Pozneje je pa rusko topništvo prsililo Japonce, da so se umaknili preko rogov in nasipov.

Direktna poročila iz Port Arturja.

NEAPELJ 11. Neki sotrudnik »Matina« je imel pogovor z nadzornikom rusko-kitajske parobrodne družbe, Verblumskim, ki je na neki džanki ušel iz Port Arturja. Verblumski je izjavil, da Port Artur nikdar ne pade v japonske roke vsled lakote, ker se nahajajo v Port Arturju ogromne zaloge raznih živil, džanke dovažajo tudi vedno sveža živila.

V Port Arturju je sedaj le 96 ženskih, ki so vse v službi rudičnega križa. Odprte so tri gostilne. Posadka v Port Arturju obstoja iz 23.000 vojakov in 16.000 mornarjev.

imenovanje v ruskem ministerstvu za notranje stvari.

PETROGRAD 11. Namesto dosedanjega ravnatelja oddelka za obče stvari v ministerstvu za notranje stvari, Sturmerja, ki je poklican v državni svet, je bil imenovan ravnatelj omenjenega oddelka Vatazzi, guverner v Harkovu.

Baltiška eskadra.

PARIZ 11. »Echo de Paris« je prejel iz Petrograda brzjavko, da odpuje baltiška eskadra v petek iz Libave.

PODLISTEK.

17

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Senoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — 6.

II.

— Pa kaj bi ti mogli, majka Draga?
— Kaj bi? Ali jih ne poznaš. Tožili bi me kakor vedeževalko, zavlekli bi me na greben in me pobili kakor žival. Hvala lepa! Take dobrote nočem. Rekla sem ti, da se ne brigaj za me; jaz že posesem svojo blago tako, da me ne zaloti kaka grška boča. Ali govori, čemu si me dal pokliasti to pot!

Grga je prinesel vrč iz kote, postavil ga pred starko in rekel:

— Na, okrepi se, pak poslušaj, kaj ti hočem reči. Dosedaj sem te klical samo, če sem hotel veneti, kaj Gričani kujejo in ple-tjo proti meni in mojim gospodarjem.

— In vse sem ti povedala počeno. Reci, če nisi, Grga!

— Si, si, majka Draga! Danes te ne vprašujem o Gričanih, ampak stvar se tiče le nene, popočinoma mene.

Revija baltiške eskadre.

REVAL 11. Včeraj ob 9. uri dopolne je car Nikolaj v spremstvu admirala velikega kneza Aleksija in admirala Av-lana, Virileva in Roždestvenskega imel revijo nad vojnimi ladjami druge eskadre, ki je namenjena za Tih ocean in ki se nahaja v tukajšnji luki. Ob 11. in četrti uri se je car povrnil na svojo jahto »Standard«.

REVAL 11. Carska dvojica se je sinoči vrnila v Petrograd.

Mandžurska armada stopila v ofenzivo.

KOLONJA 11. »Kölnische Zeitung« je priobčila sledečo brzjavko iz Petrograda, ki je dospela tja iz Mukdena: Dne 3. oktobra je prešla mandžurska armada v ofenzivo. Po službi božji je bilo prečitano dnevno povelje Kuropatkina od 2. t. m. Dne 6. oktobra je prišel v Mukden namestnik Aleksejev, da spremlja Kuropatkin, ki je odšel istega dne k četam. Vreme je jasno in mrzlo ter piše močan veter.

Rusi so zasedli Panjipu.

PETROGRAD 11. Mukdenski dopisnik »Rusa« je sporočil vest, ki pa ni še uradno potrjena, da so namreč dne 9. t. m. Rusi zavzeli japonske utrjene pozicije pri Panjipu.

Govorice o osnovi druge japonske rezervne armade.

HARBIN 11. (Ruska brzjavna agentura.) Tukaj se razširja govorice, da nameravajo izdati Japonci 80 milijonov jenov papirnatega denarja v svrbo, da osnujejo drugo rezervno armado. Ob pomanjkanju izučeni-h častnikov se ta načrt težko posreči. Število japonske armade, ki se nahaja sedaj na bojišču, se ceni na 400.000 mož.

Japonska ojačenja.

PETROGRAD 11. Dopisnik »ruske brz-javne« je sporočil včeraj iz Mukdena: Japonci računajo, da bodo zamogli do 14. t. m. svojo vojsko spopolniti z rezervisti. Preko Inkava so dobili 15.000 mož ojačenja ter pričakujejo v prihodnjih dneh tri divizije. Blokada pred Port Arturjem na kopni strani je oslabljena.

Pozicije Japoncev.

MUKDEN 11. (Reuterjev biro.) Severna fronta Japoncev se razteza na zapadu od Bensiku do jantajskih rudnikov ter tvori polukrog, ki se v sredi v severni smeri raz-teza do Hualinga.

Proglas japonskega cesarja.

TOKIO 11. (Reuterjev biro.) Japonski cesar je izdal proglas na japonski narod, v katerem ga pozivlja, naj sledi s potrpežljivi-vostjo in vestnostjo vojnim dogodkom.

— Oh, oh! Da čujemo? je privzdignila Draga glavo od vrča.

— Pogledj moje hišo!

— No pa!

— Trden zid je, ali ne?!

— A da!

— Pak mi je prazna. Naj bi se tu kaka kasa!

— Čuj! Čuj! Kake novice. Pa meni pripoveduješ to, stari Dragi Gončinki, ki je takraj in onkraj Cirkvenika pretehtala že vsako kaso. Katera bo ja duša v vsem okraju ne ve, da ima mojster Grga Prišlin več denarja, nego li skledica kaše zrnja!

— Dobro, dobro! Ali vidiš, Draga, ven-dar je hiša prazna.

— Prazna? Kako? Tu govoriš dvojno: ni prazna in prazna je. Sit si in lačen si.

— Da! Res je. V tej hiši bivam jaz, ta moj pes tu pod mizo, in kmetica v kuhinji.

— Pak vas je zadosti.

— Ni. To je zvonec brez kemblja.

— Kaj? Kaj? se je dvignila stara in napela oči, nagnivši se proti Grgi. Hi! Hi! Hi! Pomagaj nam sveti križ, Grga, ta Grga tu, ki se plaši žensk kakor vrabec klopotea! Grga! Pri Bogu in duši: tebi se meša. Ka-

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 11. Poročevalec posl. Rosenberg je predložil poročilo gospodarskega odseka o provizorični trgovinski pogodbi z Italijo. Predsednik je predlagal, naj se iz ozira na nujnost predmeta postavi poročilo na dnevni red seje, ki bo prihodnji četrtak.

Posl. Polonyi je proti temu protestiral, češ, da je to proti poslovnemu redu. Predsednik je na to repliciral. Ministeraki pred-sednik grof Tisza je izjavil, da je smatral ravno s stališča nasprotnikov te predloge za umestno, da se razprava povsedeši, da s tem nasprotnikom omogoči, da s svojim sklepom zabranijo izvedbo te pogodbe.

Zbornica je sklenila, da se postavi pred-log na dnevni red seje, ki bo v petek. Na to je zbornica prešla na dnevni red.

Najprvo je zbornica razpravljala o peti-cijah več mestnih občin, ki so prosile, naj se ustanovi samostojno esarinsko okrožje. Peticije so bile izročene vladi. Pri razpravi peticij v stvari prenešenja smrtnih ostankov Rakoczyja je Fran Košut vprašal ministerskega pred-sednika, na kateri stopinji da se nahaja ta stvar. Ministerski predsednik Tisza je izjavil, da je vzela vso stvar v roko sama vlada, ki je sklenila, da se prepeljejo v domovino ne le telesni ostanki Rakoczyja, ampak vsi velikih ogrskih mož, ki so umrli na tujem. Peticija je bila izročena vladi. Druge peticije so bile rešene brez debate. S tem je bil dnevni red izrpljen in je ob 10¹/₄ uri zaključen.

Prihodnja seja jutri.

Brzjavne vesti.

Istrski deželni zbor.

KO. ER 11. (Koresp. biro.) Na predlog finančnega odseka je bil esatnemu odboru v Piranu za gradnjo ceste Piran-St. Bernardin dovoljen iz deželne blagajne znesek 18.000 K. Zakonski načrt glede plemenskih bikov je bil soglasno vsprejet. Prošnja občine Rovinj glede dovoljenja tozadevnega prisosa za usta-novitev kmetijske šole in sistemiziranja službe kmetijskega učitelja je bila izročena kmetij-skemu odseku z nalogom, da naj isti stori potrebne korake, da se čim prej ustanovi zaproseno učiteljsko mesto v Rovinju ter naj se sporazumno z deželnim kulturnim svetom izpolnjuje od vlade, da se za vsaki političen okraj dežele sistemizira in definitivno imenuje kmetijskega učitelja.

Na predlog posl. dra. Bartoli in tova-rišev je bilo z večino glasov sklenjeno, da se nakaže bivšemu deželnemu glavarju letna renta v znesku 6000 kron. Posl. Mandić je izjavil, da mora manjšina glasovati proti temu predlogu, iz ozira na to, ker je dr. Campi-

tera vrana se ti je spravila na zdravo pamet? Hi, Hi, Hi! Pomagaj nam sveti križ!

— Molči, baba! je zakričal dvorski žu-par, lopnivši z nogo. Kaj me vprašuješ za račun, kaj se mi ališ pod nos! Nisem te poklicel za to. Dosti je, tako je.

— No, no, no, ne ježi se tako! Nisem te ujela, ali ako majka Draga more zažgati Grgi to svečo, pa naj bo v božjem imenu!

— Da, prav si rekla. Vraga sem jaz vpraševal za ženske, in vendar bi jih bil mogel mnogo imeti.

— Kako ne? Kjer je denarja, tam je ženska.

— Jaz sem se brigal za svoja opravila, Bog mi je dal zdravo pamet, močne pesti, da se ne bojim niti vraga. Kaj je meni sneg, dež, mraz, kaj solčna vročina? Le naletaj, prši in pritiskaj, sem si mislil jaz, ubiješ me ne. In ko ni bilo klanja okolo mesta, zaha-jal sem ti v goro, na lov in pobijal sem, kar mi je prišlo pod roko.

— A sedaj bi se ti hotelo golobice, a, sinko!

— Leta tečejo. Ko ležim tu na mel-vedji koži in strmim v grede nad seboj, prazno mi je. Muha brenči po sobi, pak se vprašujem: Kaj govori muha? Menda je kdo,

telli deloval vedno na škodo slovanskega prebivalstva v Istri, ker je dovelj premožen, ker niso deželne finance sijajne in ker se z dovoljenjem take rente ustvarja nevaren pre-cedenčen slučaj.

Dr. Bennati je nato utemeljeval v ob-širnem govoru predlog, ki ga je stavil v zadnji seji, s katerim deželna zbornica pro-testuje proti osnovi provizorične italijanske pravne fakultete v Inomestu. Istočasno naj se pozove vlado, da premesti juridično fa-kulteto v Trst ter jo polagoma spopolni v vseučilišče.

Debate, ki se je na to vnela, so se udeležili poslanci Spinič, dr. Bubba in dr. Dominik Trinajstić.

Dr. Bubba je govoril za predlog, da se vseučilišče vstanovi v Trstu.

Posl. Spinič in Trinajstić sta izjavila, da bi manjšina za vse točke predloga prav rada glasovala, toda le pod pogojem, da se italijanska večina izjavi, da je pripravna gla-sovati od svoje strani za ustanovitev hrvat-skega vseučilišča v Trstu ter začasno v Trstu in Istri potrebnih slovanskih ljudskih in srednjih šol Ker pa vedo že v na-prej da ne bo večina takega predloga podpirala, je manjšina primorana glasovati proti predlogu za ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu. Na to je bil predlog dr. Bennatija vsprejet z večino glasov.

Prihodnja seja v petek dopoldne.

Deželni zbor češki.

PRAGA 11. Deželni maršal knez Lob-kovic je priobčil, da so se konstituirale ku-rije, nakar so bile prečitane došle vloge. Med temi je znatno štavilo interpelacij in predlogov.

PRAGA 11. Nemci so danes nadaljevali obstrukcijo. Prihodnja seja v petek.

Vojna ladija »Aspern«.

DUNAJ 11. Avstro ogrska vojna ladija »Aspern« je dospela v Hongkong, kjer ostane štiri dni.

Ruska carica-udova.

KODANJ 11. Ruska carica-udova, ki se je nedavno močno prehladila, je sedaj popol-noma ozdravila.

Kralj Peter.

BELIGRAD 11. Sinoči je došel kralj Peter semkaj.

Anarhisti aretovani.

BARCELONA 11. V Villa nueva y Geltru so bili aretovani trije anarhisti, ki so priznali, da so dne 3. aprila hoteli tamkaj izvršiti atentat na španskega kralja.

ki mi govori. Komar godi okolo lampe. Jaz pa mislim, da se mi roga; ubil bi ga. Ko sestavljam račune, vse številke mi kimajo z glavo, ali nijedna ne govori nič. Štejem svoje cekine in srebrnjake, pak se mi zli, da me čudno gledajo te zlata in srebrne oči, kakor da mi hočejo reči: Štej, kume, štej! Za koga šteješ, za sebe ne! Kajt, ko ti grobokop z lopato podeli zadnji blagoslov, odletimo k tvojemu nečaku; temu bo gladko in sladko od tvojih žuljev.

Štej, kume, štej!

Grga je, prijemši s s pestjo za prsa, ob-molčal. Pripognjene glave je gledal v pod, a po obrazu se mu je razlila rudečica.

Tudi stara je molčala in je, upiraje brado na roč svoje palice, neprimično opa-zovala dvorskega župana, kakor da mu želi tudi zadnjo misel izvabiti iz duše.

— K vragu! Sem li morda menih? se je razgrel Grga z nova, čemu živim, čemu se toldem, čemu sem nabral ta kup denarja?

— E, rekel si, za načaka Petra. Saj ti je sorodnik po krvi!

— Ne, ne! je zakričal Grga ter je ježno mahnil z roko. Sovražim ga.

— Kaj ti je zagrešil?

(Pride še.)

Sedanja vojna Rusije.

Bes Arabaka.

I.

Marsikdo obsoja Rusijo radi te vojne! Češ, tako daleč tam na Daljnem Vstoku! Treba ga jej je... A, gospoda, meni se vidi, da ste pozabili na stremljenje že starih narodov, ki so si ustanovljali kolikor možno kolonij. No, ali mi je sploh treba starih narodov? Kaj pa Anglija in Transval? Ali je Transval bolj potreben Angliji nego Mandžurija Rusiji? Kaj pa Tibet? Kaj pa Peizija, ki je sedaj na vrsti za Tiletom? Kaj je bliže: Mandžurija Rusiji, ali Tibet Angliji? Kaj je bliže: ali Mandžurija Rusiji, ali »carstvo Herrero« Germaniji? Ali ni jasno kakor beli dan, da Rusiji ne gre za teritorialno razprostranjenost države, ampak za »okno« v Tiho morje in s tem za pot do vsesvetovne trgovine! Tukaj gre za potoke ruske krvi, ki je za posvetila Daljni Vstok. Tukaj gre tudi za milijone, plod ruskega potu, potrošene za civilizacijo in kulturo Daljnega Vstoka! In ali je karkoli tako težko umeti čisto naravno potrebnost za gromadnega »severnega medveda«, da si dobi mesto, kamor bi slobodno mogel iztegniti svoje končine? Danes nima kontinentalna država nobenega pomena brez morja. »Da«, poroče gutovito kakšen skeptik, če ne strašljivec, »a koliko krvi se praliva! Koliko sloveških žitev poginja!« Ne mislite, da jaz stojim za vojno! Ne! Ali gospoda: mari naši pradedje niso prelivali krvi za nas in mari niso žrtvovali življenja za nas? Mari Japonci mislijo na svojo prelito kri? »Da«, slišim zopet odpor, »ali Japonci so... Azijati!... Kaj govorite? Japonci so nadkulturni narod! Saj čitate časnike! Ali ne veste zakaj se vojakujejo? Da bi namreč osurovele življenske naravi Evropejcev osrečili se svojim svetom kulture! Da, in potem so še nazadnjaki, ki se boje »žolte nevarnosti!...«

Eh, gospoda, sej vas poznam... Da, vi ste Slovenci, vi ste slovenski rodoljubi, a Slovani vi... niste! Le male Slovane je med vami! Pa brez zamere... Da bi vi, rojaki moji, bili Slovani, to bi ne bilo v vašem taboru tam dveh nasprotnih strank, ki kopljejo grob druga drugi, grob zapadnemu Slovanstvu sploh na veselje vladi, (ki ploska vaši bratski — nealotgi) in na slavo Bismarkovemu programu.

No, krenila sem s pota, ki me vodi do cilja! S stališča patriotizma se mora Slovan spoprijazniti z rusko-japonsko vojno! No, tu čujem zopet odpor: to je sramotno, da Rusija ni bila pripravljena! Vidite: pljunili ste v svojo skledo!... Bravo! Pa se še bahajo, da so Slovani! Ali ne veste, da se Slovan križa šele za bliskom, a ne prej? Ali ne poznate tistega velikodušja, tiste iskrenosti, tiste odprte poštenosti Slovanov? A potem miroljubnost! Rusija, katere oboževani car je oče nesmrtnih idej: »Doli z orožjem!«, ali se je mogla ta miroljubna Rusija deset let pripravljati na vojno, kakor se je pripravljala Japonska — ta namišljeni vzor kulture in civilizacije —, dočim je njen zastopnik na Hagskih mirovniških konferencah podpisaval »protokole o miru!... O, ironija! Eh, sovražniki Rusije, in Slovanstva v obče, naj le napadejo na nas, njih udarci ne boč in niso vsžai. Ali ne napadajte vi — svoji! Vi, ki ste stebri zapadnega Slovanstva, ne napadajte — svojih! Sam Mikado vas mora zaničevati in želiti si iz vsega srca, da bi med njegovimi žoltoliceimi podložniki in vzročnimi narodi sploh ne bilo takih... prijateljev! »Da«, porečete zopet, »ko pa vsi časopisi pišejo tako!« Vsi? Seveda, ako čitate samo židovske časopise! Ožalujem! Zastri se zavesa! In najsi še ducat slovenskih mladih popotnikov prepotuje Rusijo, »Slovan« (časopis namreč) vendar nikoli ne izve resnice od njih, dokler bodo oni v Rusiji črpili snov za svoja pisma pri židovskih ali požidovljenih ruskih dijakih, ki zanikajo vse dobro, kar se tiče Slovanov in Slovanstva sploh.

In vi, slovenska inteligencija, ste vsi enaki v tem obziru! Seveda ni pravila brez izjeme. In le te, ki se čutijo razžaljene, prosim odpuščanja. No, kolikor sem imela prilike govoriti za časa svojih počitnic s provincijsko slovensko inteligencijo, spominjam se, da so me obirali povsodi izrazom slobe in grenkosti, češ, da Japonci tepejo Ruse in da triumfalno prodirajo naprej!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 11. oktobra 1904.

Kuropatkinova vojska v Mandžuriji je začela krepko, a veče ofenzivo. In — vepšno! Tudi angleški in ameriški listi priznavajo, da se je ruska ofenziva zapričela z vpehom, ker da je zopet zaposla Jantaj in prekoračila reko Taitse. Japonci da so se umaknili v vsej naglici. Zabeležena vredno je, da sedaj isti japonofilski listi sami dementirajo prejšnje svoje lažnjive vesti o nesoglasjih ali celo zavisti med vrhnim poveljnikom Kuropatkinom in carskim namestnikom Aleksejem. Povdarjajo namreč, da ima Aleksejev dolge razgovore s Kuropatkinom in da bo celo prvi spremljal poslednjega.

Pa niso samo angleški in ameriški listi, ki dementirajo sami sebe. V velikem koru japonofilski žurnalistike je bila osobito glasna v zatrevanju, kako da »der russische Kolos auf thöneren Füßen wankt von einer Niederlage zur andern«. Po domače povedano se glasi to: Da Rusija teleba od enega poraza do drugega. Vsa dosedanja taktika in strategija Kuropatkinova se je torej označala od »Neue Freie Presse« in vse lepe družbe kakor nepretržna vrsta samih porazov. Sedaj pa čujte, kaj pravi ista »Neue Freie Presse«! Navesti hočemo doslovno, da bodo videli čitatelji, kak imeniten autodementi da je to. Pod silnim utisom najnovejših vesti in v sluttju, kako se bodo razvijale stvari nadalje, si misli bržkone dunajski list, da bo previdno, ako nekoliko modifcira svojo sodbo o dosedanjih ruski taktiki. Piše namreč: »Mi smo na tem mestu opetovano povdarjali da bodo Rusi vsled njihove inferiornosti na številu in vsled težav dovažanja priisiljeni voditi vojno začetkoma le zategovalno in da prišnejo ofenzivo šele le tedaj, ko bo mogel vrhni poveljnik postaviti Japoncem nasproti vsaj jednako silo. Temeljni princip ruskemu vojevanju je moralo biti umikanje, ne morda beg brez dejanj in v neredu, ampak umikanje med vednimi boji, ki se pretrgujejo v primernem trenutku a se potem začnajo o prvi priliki in na drugi točki. Le na ta način more številno šibkejša vojska elabiti nasprotnika po izgubah in podaljšanju operacijske črte.«

Sedaj priznavaj torej dunajski list sam, da umikanje Rusov ni pomenjalo poraze ampak, da je bilo premišljeno že v načrtu in da je Kuropatkin slednjič dovelo do tistega cilja, ki si ga je postavil: toliko pomnoženja vojske, da mora preiti v ofenzivo. Dejstva kažejo sedaj, da je Kuropatkin najprovidencijonelni med sedanjimi vojskovodji.

Da vidimo, kako se razvija vse, kakor ura, po njegovi zasnovi, spominjajmo se zopet besed, ki jih je govoril pred svojim odhodom deputaciji plemstva v Moskvi: »Vojna bo trajala jako dolgo. Naloga je silno težavna ali mi jo zmoremo z božjo pomočjo. Toda trebalo bo potrpljenja, potrpljenja in zopet potrpljenja«. Nu, znano je tadi, da se je Kuropatkin o raznih prilikah še konkretnje izrazil, rekši, da pred oktobrom ne pride do velikih dogodkov. Evo: oktober je tu in veliki dogodki se pripravljajo.

Kakov veliki duh je v Kuropatkinu, to čuti instinktivni in najboljše ruska javnost. Vzradčočena po Kuropatkinovem sporočilu, da sedaj prišne pravo delo ruskega orožja, zahteva ruska javnost glasno, naj se Kuropatkinu prepusti popolna in neomejena svoboda v akciji. V tej zahtevi je izraženo vse zaupanje, ki je ruski narod goji do velikega generala!

Prva zmaga jugoslovanske ideje.

Še so nam v živem spominu beligradski dnevi, ko so se v bratskem objemu našle srbska, hrvatska, bolgarska in slovenska omladina, ko so si po umetnih državnih mejah ločeni bratje odkrili svoja srca in se zložili v skupno delo za krasno in plodonosno jugoslovansko idejo. Jasno je, da je morala ta zveza jugoslovanske omladine zapeči v dušo one, ki so dosedaj takorekoč žveli od razdora in nesloge med Slovani na Balkanu. Zato so si prizadevali na vse možne načine, da bi skalili ali celo preprečili to skladnost. V teh mahinacijah so se osobito izicali dunajski in peštanski žurnalisti. Nu, niso dosegli svojega cilja. Baligradske slavnosti so se izvršile harmonično in s prvo zmago jugoslovanske ideje. Izvestni krogi v Avstriji so hoteli, da bi se umetniška razstava preločila iz Belegagrada v Serajevo. S tem so hoteli razstavo, ki je imela izrecno slovenski karakter, nekako paralizirati v nje

slovanskem pomenu in jej odvzeti slovensko deviško označje. Nu, kakor se jim ni posrečilo, da bi preprečili zvezo jugoslovanske omladine v Belemgradu, tako se jim je tudi ta mahinacija razbila ob karakterju jugoslovanskih umetnikov, ki so jednoglasno zaključili, da ne izloča v Serajevo nijednega umotvora. To je zmaga jugoslovanske ideje!

Demonstracije.

V nedeljo so se vršile velike demonstracije v Pragi, v Brnu in Opavi.

V prvih dveh mestih so demonstrirali socijalni demokratje za splošno volilno pravo. V Pragi ni prišlo do posebnih incidentov, ker so voditelji socijalno demokratične stranke vplivali v tem zmislu. Govorili so pristašem, da je danes socijalnodemokratična stranka prišla na ulice le v ta namen, da protestuje proti obstoječemu družabnemu redu in da reklamira za splošno volilno pravico. Danes je šlo proletarijatu le za to, da se ga vidi in da se čuje njegov glas. Ali čas dejanj da ni več daleč. Znal si bo izsiliti, kar se mu odreka.

Huje so bile pa demonstracije v Brnu, ki so bile v glavnem naperjene proti nemškemu poslancem, ker so nastopili proti nujnemu predlogu dra. Stranskega (Mladočeha) za splošno volilno pravico. Na adresu nemških poslancev so orile najhuje psovke. V sprevedu so nosili tablice z imeni nemških poslancev. Posebno pa so nosili še veliko pupo, oblečeno v frak, ki je predstavljala nekdanjega nemško-liberalnega ministra Chlumetzkega, katerega imenujejo »belo ženo«, ker »straši« po Dunaju in okoli cesarskega dvora vsikdar, kadar ima pasti kako ministertvo, ali ko se snuje kako novo. Izlasti uči stero izkustvo, da imamo mi Slovani pričakovati le nesrečo, kadar se pojavlja in meša ta, tudi po svoji vnanjosti skrajno antipatični mož.

V Opavi pa so demonstrirali Čehi in socijalisti za deželnega predsednika grofa Thuna, kar je zopet pomenjalo, da so demonstracije naperjene proti Nemcem. Mejtem poslednjim in Nemci so razmere napete, ker posledaji pripisujejo njemu inicijativo za osnovo čeških in poljskih vspreodnic na učiteljskih v Opavi, oziroma v Tešinu.

Drobne politične vesti.

Nove občinske volitve se bodo v kratkem vršile v Zagrebu. Madjaronska stranka namerava postaviti na županski stol notarja Franja Arnolda.

Virtemberški deželni zbor je kralj sklical za 18. t. m.

Nova bolgarsko-srbska trgovinska pogodba. Iz Belegagrada javljajo, da se mudita tamkaj kakor odposlane bolgarske vlade rektor sofijske visoke šole in profesor finančnih ved Bojev ter ravnatelj statistične pisarne Germanov, da proučavata gospodaraka vprašanja ter zbirata gradivo za temelj nove trgovinske pogodbe med Srbijo in Bolgarijo.

Ustaja Hererov. Iz nemške južno-zapadne Afrike prhajajo za Nemce vznemirljiva poročila. Kakor pišejo iz Berlina, bo treba voditi v teh kolonijah dolgotrajno vojno, ki bo stala mnogo denarja. Nemški državni zbor bo moral dovoliti zopet v to svrhu nov kredit.

Domače vesti.

Nov zdravnik v Trstu. Dr. Ivan Saiz je pripuščen v vršenje zdravniške prakse v občini tržaški.

Tržaško šolsko vprašanje pred upravnim sodiščem. »Slovenski Narod« piše: Priitožitelj je zastopal dr. Gregorin, ki je sploh vodil vso to veliko vojno za slovensko šolo in je sedaj tudi s svojim stališčem zmagal. Vladni zastopnik je na razpravi izrecno pripoznal, da pravičnost zahteva, naj se Slovincem v Trstu ustanove slovenske šole. Upravno sodišče je pripoznalo nezakonitost stališča tržaškega magistrata, oziroma vlade, da Slovincem v Trstu zategadelj ni treba slovenskih ljudskih šol, ker niso okoličanske slovenske šole oddaljene 4 km. Pripoznalo je, da ne glede na oddaljenost okoličanskih šol imajo Slovenci v Trstu pravico do slovenske šole, ako le v smislu § 59 drž. šolskega zakona dokažejo predpisano petletno število otrok. Zdaj je vpeh dvisen zgolj od zavednosti slovenskih staršev v Trstu. Čm se dokaže po zakonu zahtevano

število slovenskih šolskih otrok, mora vlada skrbeti, da se ustanovi slovenska ljudska šola!

Tržaški namestnik princ Hohenlohe. »Triester Zeitung« brzojavljajo z Dunaja, da je novi namestnik tržaški dospel tjakaj in da ostane na Dunaju kaka dva tedna. Potem pojde še na svojo grajščino Rothaus na Češkem in potem še na posestvo grofa Schönborna na Ogrsko. Od tu se preseli v Trst. Princ je obiskal dra. Körberja in ministra za vnanje stvari grofa Goluchowskega. (Če bi se smeli nadejati, da bo novi tržaški namestnik hotel slušati dobrohoten nasvet, svetovati bi mu prav nujno, naj bo kolikor le možno gluh, kadar zahaja v obiske k grofu Goluchowskemu). Jutri se predstavi novi namestnik cesarju, da položi v roke tega poslednjega prisego kakor namestnik tržaški.

Odpretje hotela, restavracije in kavarne »Balkan« v »Narodnem domu«. Danes zvečer se odprejo krasni prostori hotela, restavracije in kavarne v »Narodnem domu« javnemu obisku. Uverili smo se na svoje oči, da je vse najlepše urejeno ter da se naša »Hranilnica in posojilnica« ni strasila nobenih stroškov, da je tržaškimi Slovincem priredila ukusno in moderno-umetniško opremljene prostore, v katerih nahajamo vse možne udobnosti in ki morejo v vsakem obziru konkurirati z drugimi sličnimi podjetji. Tako visokih zračnih prostorov, kakor sta naša kavarana in restavracija, ni v vsem Trstu ter vzbujajo ti lokali občudovanje vsakogar, ki si jih je ogledal. Hotel ima 60 sob z moderno, po posebnih uzorcih izdelano opravo, katero so izdelale samo slovenske tvrdke. Hotel ima nadalje na razpologo gostov lift (vzdigalo), na električno moč. Vse poslopje je razsvetljeno z električno lučjo.

Kavarna je na levo, restavracija na desno glavnega uroda. Hotel zavzema ves desni trakt in je za hotelske goste na razpologo posebna obednica v prvem nadstropju. Prostor restavracije v pritličju so na tri oddelke, tako, da bo ustrezno vsakomur in da si bodo gostje mogli izbirati družbo, ki bi jim ugajala in pa tudi cene. Ti prostori so torej namenjeni v shajališče tržaškimi Slovincem vseh slojev ter smo prepričani da prihiti danes obilo naroč na odpretje — tem bolj, ker nam oseba podjetnika, gospoda Dolničarja, jamči za to, da bo gostom postreženo v vsakem oziru.

Slovenskim književnikom! V spomin na veličastne dneve, ko se je v Belemgradu zasnova organizacija jugoslovanskih umetnikov ter se je položil trden temelj duševne vezi jugoslovanske omladine, sklenili so na dveh sestankih jugoslovanski književniki, slikarji in kiparji, da izdajo »Jugoslovanski Almanah«.

V »Jugoslovanskem Almanahu« objavijo se reprodukcije na I. jugoslovanski umetniški izložbi v Belemgradu razstavljenih umotvorov ter književni doneski bolgarskih, srbskih, hrvatskih in slovenskih pisateljev. Literarni del Almanaha bo obsegal 40 pol velike četrtinke ter odpade na vsaki narod četrti del.

V ureditev in ocenitev literarnih doneskov je treba slovenskim pisateljem izvoliti svojo jury, ki bo odločala, kaj naj se obelo dani v omenjeni ediciji. Vsalet tega usoja se podpisani odbor, ki je v to pooblaščen po konferencah jugoslovanskih umetnikov in literatov v Belemgradu, najuljudnejše vabiti vse slovenske književnike brez razločka stroke in smeri, da blagovolijo udeležiti se sestanka, ki se bo vršil v četrtek, dne 13. t. m. ob 8. uri in pol zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« v Ljubljani.

Ozi g., ki pa re utegnejo osebo udeležiti se tega sestanka, blagovolijo naj pismeno javiti svoje sodelovanje oziroma eventuelne predloge na naslov: Fran Govekar, Ljubljana, Mestni magistrat dovolj začasno, da se bo moglo o njih razpravljati na sestanku.

Rokopisi morajo biti v Ljubljani do 15. decembra t. l.

V Ljubljani, dne 9. oktobra 1904.

Pripraviljalni odbor.

Kaj iztaknejo sedaj? Prejeli smo: Na podlagi ravnokar izdane razsodbe upravnega sodišča, mora tukajšnja vlada na presojanju našega šolskega vprašanja jemati obzir na krajevne razmere! In čim se dokaže potreba slovenske šole, mora naložiti mestnemu magistratu, da isti ustanovi tako šolo brez vsacega cizra na tiste famozne 4 km.

Radovedni smo, kaj najde zdaj naš slavni magistrat v »obrambo« svojih »pravica«! Do sedaj so se magistratna gosp da

opirali skoraj izključno na tiste 4 km. in so izjavljali odkrito, da so ti kilometri za vladajočo stranko najvažnejša obrana njene krivičnosti — pardon: »pravice«!

Kar se tiče števila za šolo godnih otrok, smo mi že davno dokazali, da jih imamo v obilici, a dokažemo to zopet, ko nas pozovejo oni, ki se po očetovsko brigajo za nas in našo mladino.

Radovedni smo res, kaj iznajdejo sedaj magistratovi mogotci, da po možnosti zopet zavlečejo osnutje toli krvavo potrebne šole! Mi očetje že težko čakamo dneva, ko nam bo zopet nastopiti v boju za dosego onih šol, ki bi jih bili morali imeti že zdavnaj. Odnehamo pa ne in prosimo našega vrliga zastopnika, naj nam, ako treba naša pomoči, samo namigne, in mi storimo vsi svojo narodno in očetovsko dolžnost.

O č e.

Russkij kružok. Mnogo se jih je letos oglasilo za ruski kurz in prav veseli smo jih bili; veseli vseh, tako teh, ki že nekaj znajo, kakor onih, ki morajo še le pričeti.

Razdelili smo vse učence v dva kurza, začetnike za prvi, stare učence za drugi tečaj. V obah tečajih jih je dovolj, a glej! že pri drugi uri prišlo je v drugi tečaj tako malo učencev, da se jim bode morala odvzeti ena ura pouka, ako ne bodo zahajali boljše.

Ta nerednost! Na tak način ne bo nikoli vspeha in kako tudi? Danes so ti učenci, jutri ti izostanejo, pridejo drugi, v tretje zopet drugi itd.

Ponavljamo tu še enkrat: Pouk za I. tečaj je ob ponedeljkih in četrtkih; za II. tečaj ob sredo in sobotah; ako pa bode zahajanje neredno, bomo primorani odvzeti eno ali celo dve uri.

Samo z rednim zahajanjem in z marljivostjo se kaj naučite, z vednim izostajanjem ne dosežete ničesar.

O d b o r.

Hrvatski kurz. Vabimo še enkrat vse one, ki se mislijo učiti hrvaščine, da se oglašijo v kavarni Commerce, kjer naj na za to pripravljeno polo zapišejo svoj popoln naslov.

Ko bode zadostno število, prične se pouk, ki se bode obdrževal ob torkih in petkih.

O d b o r r u s k e g a k r u ž k a.

»Narodnica Čitalnica« v Brezovici pri Materi priredi dne 16. oktobra t. l. javen ples na dvorišču gosp. Matevža Blokar. Vstopnina za moške 1 K, za ženske 40 stot. V slučaju slabega vremena se zabava ne bo vršila.

Ker je čisti dohodek namenjen v društvene svrhe, vabi na obilno udeležbo najljubnejše

O d b o r.

Nagrobne spomenike slovenski napis. (Dolge.)

Bajt je vendar le izvedel, kaj so sklenili v seji. Zato se je pritožil na okrajno glavarstvo v Gradšču s tako le slovensko spisanu pritožbo:

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo!

Podpisani hočem postaviti na tukajšnjem pokopališču na grob pokojni mi materi spomenik se slovenskim napisom, česar pa mi mestni municipij v Gradšču ne dovoli in brani.

Ker pa je tukaj slovenski jezik deželni jezik; ker se sme tukaj slovenski jezik kakor deželni jezik rabiti v govoru in pismu, javno in uradno, privatno in v napisih; ker Gradščanska občina ni opravičena prepovedavati in zabranjevati rabo slovenskega jezika; ker vsakdo, ki kakor občan izpolnjuje svoje dolžnosti, sme kakor tak tudi zahtevati in uživati svoje pravice; ker je, slednjič, sploh nezakonito in prepovedano zabranjevati radi kakoršnega koli jezika nagrobne spomenike: pritožujem se zoper navedeno krivično prepoved ter prosim slavno isto, naj ukrene v to shodne korake, da bom mogel svoji pokojni materi na grob tukajšnjega pokopališča postaviti spomenik se slovenskim napisom.

Gradšče, 12. februarja 1904.

Bajt je moral rešitev te pritožbe dvakrat urgirati, na kar je vendar glavarstvo pristillilo mestni municipij, da je ta, dne 6. maja t. l. izročil Bajtu sledeče naznanilo:

Municipio di Gradisez.

Nr. 2215. addi 3/12 1903.

Al signor

Ignazio Bajt,

maestro presso l' r. Casa di Pena

Gradisez.

»Con richiamo al suo reclamo d. d. 2 corr. relativo alla concessione di poter collocare sul tumulo di sepultura della defunta di Lei madre, nel locale cimitero cattolico, una lapide con iscrizione in lingua slovena e con richiamo altresì al nostro decreto 3/12 1903, Le significo, che questa rappresentanza comunale nella tornata del 19 dicembre 1903 stabiliva per i propri motivi di negarle siffatto permesso. Con tutta osservanza.«

Il Podestà

Beltramini.

To je: županstvo odreda vnovič iz svojih posebnih razlogov (per i propri motivi) dovoljenje za napravu spomenika se slovenskim napisom.

(Pride še).

Na graškem vseučilišču je bilo v minulem letnem tečaju 1506 rednih in izrednih slušateljev. Med temi je bilo 99 bogoslovcev, 756 juristov, 209 medicincev in 397 modroslovcev. Farmaceutov je bilo 45.

Uboge mlekarice! Kakor nam poročajo očitno, se, nekaj časa sem, s skrajno strogostjo postopa proti slovenskim prodajalkam mleka. Ne prihaja nam na misel, da bi branili one mlekarice, ki prodajajo pokvarjeno mleko ter tako sleparijo kupovalce in postavljajo čisto tudi človeško zdravje v nevarnost. Ne moremo pa verjeti, da magistratni »komisariji« postopajo z dolžno obzirnostjo proti našim ženskam, ker poznamo te ljudi za skrajne sovražnike vsa, kar je slovensko.

Nekdo, ki je svoječasno prodajal mleko iz St. Petra, nam poroča, da so isti magistratni »komisariji« prihajali v njegovo mlekarico in mu grozili, da mu razlijejo mleko, češ, da je preveč vodeno. Isti dan so preiskali mleko nekaterim Furlanom in so našli, da imajo ti Furlani izvrstno mleko, da si so Furlani pribajali k našemu poročevalcu po mleko! V mlekarici je bilo mleko vodeno. Ko pa so je Furlani odveli iz iste mlekarice, je pa bilo dobro!

Mi ne trdimo naravnost, da magistratni organi postopajo krivično, ker nimamo dokazov za to, ali neverjetno se nam zdi, da bi mlekarice prodajale tako pokvarjeno mleko, ko vedo, da za slične prestopke ni usmiljenja.

Pred par dnevi je magistratni organ razlil na trgu stare mitnice toliko mleka, da niso godrojale le prodajalke, ampak tudi stranke, ki so prišle kupovat. Komisariji naj bodo neizprosni, ko so naleteli na mleko pomešano z moko, ali drugimi tvarinami! Take sleparke naj se le kaznujejo najstrožje. Nekoliko obzirnosti pa treba pri bolj redkih (vodenem) ali naravnem mleku, ker je mnogo krav, ki dajejo gosto, a je tudi takih, ki dajejo bolj vodeno mleko. V tem zadnjem slučaju je mnogo odvisno od slabe krme.

Z eno besedo: mi zahtevamo vestnosti in humanitete v postopanju z onimi reveži in revami, ki z nemalim trudom žive od onega, kar skupljujejo iz mleka.

N e k d o.

Kr. grška jahta »Amphitrite« je dopela večeraj zjutraj v naše pristanišče. Jahta ostane tukaj štiri tedne.

Sneg. Med tem ko smo zadoje dni imeli v Trstu silno burjo, je po kamniških in štajarskih planinah pelo še precej snega. V Ljubljani je kazal v nedeljo popoldne toplomer 6 stopinj R.

Tujci v Ljubljani. Meseca septembra t. l. je došlo v Ljubljano 4110 tujcev — za 1109 več kakor v istem mesecu lanskega leta.

Grozen umor radi ljubosumnosti. V prvem nadstropju hiše šte. 7 v ulici San Giacomo — to je ona ulica, ki s Corso vodi v staro mesto —, so stanovanji v enem stanovanju 27-letni natakari Rihard Desanti, doma iz Pule, njegova priležnica 27-letna Elizabeta Cornoldi, doma iz Zadra in 30 l. trgovski uradnik Rihard Nicli, službujoč pri tvrdki Krammer & Schwarz in doma iz Palmanove v Italiji. Ta poslednji je imel eno sobo, a ona dva drugo. Te dve sobi sta pa ena poleg druge, ter imati vrata za prehod iz ene v drugo. Predsinočnjim po polnoči je prišel Desanti domov ter je bil čudno iznenadjen, ker ni našel doma Elizabete Cornoldi. Začel ga je grizti črv ljubosumnosti, češ, ko je ni doma je šla gotovo ven s kakim možkin. Mej tem pa, ko je on premišljal, kam da je mogla iti o' tako pozneje uri in pri tako slabem vremenu, je začul iz Niclijeve sobe nekak pridružen smeh. Ta smeh mu je bil znan. Brez dvoma je bila Elizabeta v Niclijevi sobi. Skočil je proti vratom Niclijeve sobe, jih stresel ter podrl: v

polutemi je videl Elizabeto, ki je skušala skriti se pod Niclijevo posteljo. Desanti je skočil na to hitro v kuhinjo, tam pograbil na mizi ležeči kuhinjski nož, se vrnil v Niclijevo sobo ter zabodel Nicliju nož naravnost v obraz. Zabol mu je nož v desno podkožno kost, a s tako silo, da mu je nož predrl nebo, prerazal jezik in goltanec.

Eliza Cornoldi, prestrašena in boječa se, da se Desantijeva jeza ohladi nad njo, je skočila k oknu ter začela klicati na pomoč. Pritekel je redarstveni nadzornik Knafele, ki je našel Desantija v sobi, oblečenega in devajočega denar v žep. Ko je zagledal nadzornika, mu je Desanti dejal: »Umoril sem človeka in sem hotel priti k vam, da se izročim oblasti«. Nadzornik ga je proglasil aretovanim ter ga z Elizo Cornoldi odvedel na stražnico v ulici dei Rettori.

Zatem je Knafele obvestil zdravniško postajo in sodno komisijo. S zdravniške postaje je prišel k ranjenemu Nicliju dr. Fortuna, a kmalu za njim pa sodni zdravniški izvedenec dr. Nydas. Skušala sta oba skupaj podeliti kako pomoč ranjencu, a izjavila sta, da ni nikake rade, da bi se mu rešilo življenje. Vse te izjave je sodna komisija odredila, da so poklicali duhovnika, ki je ranjencu podelil sv. zakramente za umirajočega. Potem so pa Niclija prenesli v bolnišnico, kjer je pa umrl že ob 6. uri večeraj v jutro.

Preiskovalni sodnik Prati, ki je vodil sodno komisijo, je zaslial Desantija in Elizo Cornoldi na stražnici v ulici dei Rettori ter ju potem dal odvesti v zapore v ulico Tigor.

Na deželnem sodišču se je vršila večeraj kazenska razprava proti 29-letnemu Vincencu Caputo, 26-letnemu Ivanu Taučar in 32-letnemu Ksrolu Danelon, vsi trije te žaki doma iz Trsta. Toženi so bili zločina javnega nasilstva potom nevarnega groženja in dejanjskega nastopa. Meseca julija so namreč težaki Alojzij Dapretto, Karol Šuligoj, Peter Klun, Valentin Pertot in Just Riva prevzeli od podjetnika Ivana Robba delo razkroevanja in nakroevanja parnikov. Gori imenovani trije težaki so jih pa opozorili na dejstvo, da so oni prevzeli delo pod ceno. A niso jih le na to opozorili, marveč so jim tudi zagrozili, da se jim ne bo prav posebno dobro godilo, če ne bodo popustili delo. Ker pa Dapretto, Šuligoj in tovariši niso hoteli odjenjati, so Caputo, Taučar in Danelon dejanjski nastopili proti njim. Bilo je tepeža, tekla je tudi kri, ker se je rabil tudi nož. No, valed tega preganjanja so morali Dapretto in tovariši popustiti delo, a preganjalci so bili par dni pozneje aretovani.

Na večerajšnji razpravi so pa bili vsi trije toženci oproščeni obtožbe.

Iz »Škrata«. — Metempsihozis. Dva modrijana sta razpravljala o metempsihozis (preseljevanju duš).

»Sveda, dragi Hilarij — dejal je prvi — po svoji smrti prideš še enkrat na svet. A tedaj ne kakor človek, ampak Bog ve, morda kakor osel!«

»No, to je verjetno — odvrnil je Hilarij. — Ravno tako prideš tudi ti še enkrat na svet; a ti prideš tedaj najbrž na svet kakor človek, ker kakor osel si na svetu sedaj.«

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.06—, angleške lire K — do —, London kratek termin K 239.35 239.75 Francija K 95.15—95.30, Italija K 95.10—95.30 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.65, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.80—100.10, ogrska krona renta K 57.90 58.20, italijanska renta K 102.50 103—, kreditne akcije K 688— 672—, državne železnice K 648— 652—, Lombardi K 66— 67.50, Lloydove akcije K 722— 732—, Srečke: Tisa K 328— 333—, Kredit K 483— 493—, Bodenredit 1880 K 310— 320—, B. denredit 1889 K 300— 308—, Turške K 131— do 133—, Srbske — do —

Dunajska borza ob 2 uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	109.35	109.20
» » v srebru	100.30	109.20
Avstrijska renta v zlatu	119.75	119.65
» » v kronah 4%	100.—	100.—
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.35	91.25
Ogrska renta v zlatu 4%	119.30	119.30
» » v kronah 4%	93.05	98.—
» » renta 3 1/2 %	88.95	88.95
Akcije nacionalne banke	1641.—	1638.—
Kreditne akcije	670.50	687.—
London, 10 Lstr.	239.35	239.15
100 državnih mark	117.42 1/2	117.47 1/2
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.03	19.04
10 ital. lir	95.10	95.15
Cesarski cekini	11.32	11.33

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.97 5% italijanska renta 103.90 španski artarieur 87.05 akcije otomanske banke 588.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, unificirana turška renta 86.80 menice na London 251.45, avstrijska zlata renta 101.30 ogrska 4% zlata renta 101.15, Ländersbank —, turške srečke 128.25 parizka banka 12.58, italijanske meridionalne akcije 721.—, akcije Rio Tinto 14.44. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidirane dolo 83 1/2 Lombardi 3 1/2 srebru 25 1/2, španska renta 86 1/2, italijanska renta 103 1/2, trž. diskont, 2 1/2 menice na Dunaju 24.23 dohodki banke — izplačila banke —. Mlačna.

Tržna poročila 11. oktobra.

Budimpešta Pšenica za oktober 10.11 do 10.12; za april 10.57 do 10.58 Rž za oktober 7.52 do 7.53; za april 7.93 do 7.94 Oves za okt. 6.92 do 6.93; za april 7.32 do 7.33 Koruza za oktober 7.35 do —, za maj 7.41 do 7.42.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mirno. — Prodaja 30.000 met. stotov, nespriemenjeno, ob sklepu ugodnejše. — Druga žita nespriemenjeno. Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.75 frk, za dec. 43.—.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, nespriemenjeno, vzdržano.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36 1/4, za dec. 36 1/4, za marec 37 1/4, za maj 37 1/4, mirno. — Kava Rio navadna loco 36—37, navadna realna 38—41, navadna do bra 42—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 22.15 za dec. 22.—, za marec 22.25 za maj 22.45, 2. julij 22.65, za sept. 22.—. Mirno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, prompto K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melapilla prompto K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2 Sh. Java 12.3 Sh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.95, rž za nov. 16.25, za november-februar 16.50, za januar-april 17.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.65 za nov. 23.90, za november-februar 24.30 za januar-april 24.55 (mlačno). Moka za tekoči mesec 31.10 za nov. 31.40, za nov.-februar 31.70, za januar-april 32.40 (mlačno). — Rapično olje za tekoči mesec 45.50, za november 45.90, za nov.-december 48.50 za januar-april 49.— (mirno). Špirt za tekoči mesec 47.50 za nov. 47.75 za januar-april 43.50 za maj-avgust 42.75 (mirno). Sladkor surov 88° uss nov 25 1/2 — 25 3/4 (mirno), bel za tekoči mesec 32.— za nov. 32 1/2, za jan.-april 33.— za marec-junij 33 1/2 (mirno) rafiniran 63—65 1/2. Vreme: mraz.

Trst, ul. Poste nuove 3
priporočila veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longines, Tavanis itd. kakor tudi
zlate, srebrne in kovinske
ure za gospo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Kron 10 v dar onemu, ki privede na mitnico na Opčine pred nekoliko dnevi zgubljenega psa, pasme pinč, dolge in bele dlake in ki sliši na ime »Picefo«.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nuove 3
priporočila veliki izbor ur:
Omega, Schaffhouse Longines, Tavanis itd. kakor tudi
zlate, srebrne in kovinske
ure za gospo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Dr. Kristin Krstulović
specijalist
za otroške bolezni in ortopedije
Ordinuje od 10 1/2 do 11 1/2 predp. in
od 3. ure do 5. popoldne
v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).
Za uboge brezplačno vsaki dan razven nedelj in
praznikov od 12. do 1. pop.
Piazza Cavana I. n.

Otvoritev danes v sredo dne 12. oktobra t. l.

„Hotel Balkan“ - Trst
Piazza della Caserma (Narodni Dom)
3 minute od južnega kolodvora in poleg počte s 60 moderno opremljenimi sobami.
Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna
Za goste hotela posebna restavracija v l. nadstr.
Dvigalo. Električna razsvetljava. Kopališča.
Shajališče ptujcev

Zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Trstu.
Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 79.324.623.17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države v vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obnovenjske namene.

a prodaj je po primerni ceni 500 □ sežnjav (1800) □ m. zemljišča za zidanje oddano od treh cest, na zdravem in lepem kraju, z razgledom na morje. Z a-e- n- e- z- a- n- e- je na prodaj tu i drugih 1000 □ s- z- n- e- v, svetla, si je tudi pripraven za zidanje hiš li ob- t- n- i- j- s- k- h- o- d- e- t- i- j- . Pojasnila daja vratar hiše š. ev. 5 v ulici Molino a vento.

Kolo (bicikel) je na prodaj popolnoma v dobrem stanu, po nizki ceni. Naslov ul. Farneto 49, vrata 8.

Zaloga svežega masla.
Podpisani ima v svoji trgovini jestvin, na oglu ulice Chiozza in dei Bachi, zalogo svežega S. a- r- s- k- e- g- a masla (Puter), katero prodaja na drobno po 2 K klg. — Tagovcem pa po dogovoru. Blago vedno sveže in najboljše kakovosti.

IVAN SUBAN.

Guerino Marcon, ul. Tivarnella 3.
Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal
Petra Peternel v ulici Giulia št. 76
(prej Stanko Godina)
je vdobiti vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turščino in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje I. vrste po 36 nvč.
Blago vedno sveže.

Tomasoni Ulisse — Trst
slikar-dekoratér.
Sprejema delo na deželi. — Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in mramor. Barvanje pohištva, podov itd. — Vse po zmernih cenah točno in hitro — Delavnica: ul. Ugo Foscolo 21.

Jicijan Salvatore
ornament. kamnoseški mojster.
Delavnica spominskih kamnov in marmorja za pohištvo.
Trst, ulica Farneto 37.

Pekarna
FRAN PASCUTTI
zalagatelj prvih hotelov, restavracij, kavarn in vojarn.
Piazza della Caserma 4 in ul. Carlo Ghiga 4
Telefon št. 1333.
Trikrat na dan svež kruh.
Pošiljanje na dom.

MIRODILNICA
ulica Farneto 33 (nova palača).
Velika zaloga drog, barv, čopičev, esenc, parfumerij, čajev, špirta, mineralne vode in v to stroko spadajočih predmetov.
V zalogi dobiva se tudi retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.
Razun mestnim cenj. odjemalcem se priporoča tudi onim na deželi, posebno slov. šolskim vodstvom.
S. Skrinjar.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - TRST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 nov. Fuštanj veleur od 27 nov. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kolenina bela in siva. Maje, šjali in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce, kape in ženske. Krila, nogovnice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Jakob Vatovec
TRST — ulica Valdirivo št. 15 — TRST
Zaloga krompirja in zelja
v sodčkih od 50 in 100 kg.
Telefon 1156.

Električna žepna svetilka
vedno pripravljena za rabo. Mali pritisk s prstom in takoj se zažari. svetla električna luč. Popolnoma nenevarno. Se lahko nosi v žepu ter se jo mnogo let rabi. Baterije, koje se obrabijo, se nadomeste z novimi. Cena komplet K 3. Z povečevalno lečo K 4. Rezervna baterija K 1.
Pošilja po povzetju.
I. KÖNIG, elektrotehnik
Dunaj, VII. Westbahnstrasse št. 36/313.
Razprodajalcem visok odbitek!

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla Città di Trieste“
tvrdko
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo rila za delavski stan po izvenredni, nizki cenah. Izbor boljših in navedenih snovi.
VELIKI IZBOR izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju te prilike
500 komadov za le gl. 1.95
Krasno pozlačena 36 ur točno idoča, precizijska ura na sidro z verižico, 3 letno jamstvo; 1 moderna svilena kravata; 3 žepne rute; 1 prstan z imit. biserom za moške; 1 naustnik od jantarja; 1 krasna broša za dame (novost); 1 krasno žepno toaletno ogledalo; 1 novčarka od usnja; 1 žepni nož; 1 par gumbov za manšete; 3 naprni gumbi od double zlata in se zatvorko; 5 juksnih predmetov; 20 korespondenčnih komadov in še 40 predmetov, ki so pri hiši neobhodno potrebni. Vse to skupaj z uro, ki je sama toliko vredna pošilja po predplačilu ali povzetju za gl. 1.95 dunajska izvozna trdka.
H. WACHTEL, Krakov 34.
Za kar ne ugaja se denar vrne.

Srečkanje nepreklj. 22. oktobra 1904.
Srečke po K. l. c. kr. dnm. polic. loterije
1500 dobitkov, mej katerimi 100 glavnih v skupnem znesku K 50 000. Glavni dobitki K 25 000, 5000, 1000 se na htevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brezplačno in franko izkaz srečkanja.
Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj I., Schotterring 11 (Policijsko poslopje.)

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO. TELEFON ŠT. 216.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naroče za popolno čiščenje stanovanj.

Olikovana v Rimu se zlato kolajno in zaslužnim križcem —
Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke
Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in častno diploma —
IVAN ANGELI
ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.
Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
Se ne boji nikake konkurence glede zmeraih cen kakor tudi izvrstnega izdelka. Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Trvdka
E. DEVEGLIA
V modi, manufakturah in drobnarijah
naznanja cenjenim odjemalcem
da se je s 24. avgustom t. l. preselila v ulico delle Poste št. 1 — v ulico Nuova št. 49 in to z ozirom na udobnost mnogobrojnih odjemalcev, ki stanujejo v raznih krajih mesta.
Pri tej priliki sti se obe prodajalnici založili z novim blagom same novosti. Cene brez konkurence

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom
Apatovalčka kiselica
naravna a kalčko muratična litijska kiselica, vrlo bogata ugljikom kiselinom izvr tno: popud kristala čisto stolno pice. — Glasoviti liečnički auctoriteti prepisuju ovu kiselico s najboljim uspjehom kod svih bolesti p obavnih organa i grkljana proti uloz ma i reumi, kod želudačnog, plućnog, gdenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjehura, kamenja, šećerne bolesti, zrnatih i nateklih jeta a, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrstno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.
Analizirao je prof. dr. E. Ludwig, c. k. dvorski savjetnik i kr. pr. f. dr. S. Bošnjaković.
Nagrađena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.
„UPRAVITELISTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“, ZAGREB, Illica br. 17.
Dobiva se u svim ličarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama. Glavno zastupstvo za Trst i Istru: **Johannes Klingenberg & Comp.** u Trstu ul. Giorgio Galatti št. 14.

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja vse vrste rent, sastavnih pisem, priporitet, komunalnih obliagacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Vse to izdaja k vsakemu krebanju.
Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000
Zamenjava in eskomptuje izkrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Daje predjume na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge d dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.